

PREDKLADACIA SPRÁVA

Ministerstvo školstva, výskumu, vývoja a mládeže Slovenskej republiky predkladá na základe Plánu legislatívnych úloh vlády Slovenskej republiky na rok 2024 (úloha č. 5 na mesiac jún) návrh zákona o vzdelávaní dospelých a o zmene a doplnení niektorých zákonov (ďalej len „návrh zákona“).

V programovom vyhlásení vlády Slovenskej republiky na obdobie rokov 2023 - 2027 sa deklaruje snaha vlády Slovenskej republiky prijať zákony, ktoré vytvoria podmienky pre moderný, praktický a efektívny systém celoživotného vzdelávania. Súčasťou systému má byť aj zavedenie individuálnych vzdelávacích účtov a zohľadnenie úlohy vysokých škôl ako dôležitých poskytovateľov celoživotného vzdelávania, ktorí pomáhajú adaptácii na meniace sa spoločenské, ekonomické a technologické prostredie.

Cieľom návrhu zákona je zaviesť systémové nástroje, ktoré zmiernia vplyvy spoločenských a technologických zmien na životy ľudí. Zmeny, ktorými prechádza v súčasnosti trh práce, sú spojené najmä s prebiehajúcou Priemyselnou revolúciou 4.0 a s ňou spojenou digitalizáciou a automatizáciou výroby a služieb. Tieto zmeny majú za následok nutnosť, aby vzdelávací systém pružnejšie reagoval na tieto zmeny, a zabezpečil pre každého občana celoživotný prístup k možnostiam vzdelávať sa, rozvíjať svoje zručnosti a kompetencie počas celého života, v každom životnom štádiu a s ohľadom na individuálne potreby a okolnosti tak, aby každý mohol realizovať svoj potenciál v osobnom, pracovnom a občianskom živote.

Návrh zákona má podporiť flexibilné možnosti získavania kvalifikácií a lepšiu zrozumiteľnosť a využiteľnosť kvalifikácií v medzinárodnom kontexte. Cieľom navrhovaných zmien je systematizovanie kvalifikácií v Slovenskej republike a sprehládnenie ich typológie.

Ďalej sa vymedzuje Národná sústava kvalifikácií a Slovenský kvalifikačný rámec a špecifický inštitút „mikroosvedčenia“, ako rámce pre všetky subsystemy. V návrhu zákona sa upravuje aj proces overovania vzdelávacích výstupov podľa štandardov Slovenského kvalifikačného rámca, vrátane ustanovenia jednotlivých fáz, ktoré pozostávajú z identifikácie, dokumentácie, hodnotenia a potvrdzovania vzdelávacích výstupov, a ktoré sú navrhnuté pre celý vzdelávací systém.

Najnovší dokument týkajúci sa strategického rozvoja celoživotného vzdelávania na Slovensku s názvom Stratégia celoživotného vzdelávania a poradenstva na roky 2021-2030 (ďalej len „Stratégia“) schválená vládou Slovenskej republiky 24. novembra 2021 vyzdvihuje systémové nástroje rozvoja v rôznych tematických oblastiach a opatreniach a vyzdvihuje dôležitosť kvality vzdelávania. Z tohto dôvodu sa do návrhu zákona zavádza nový systémový prvok kvality vzdelávacej inštitúcie, tzv. certifikácia vzdelávacej inštitúcie.

Medzi dôležité plánované opatrenia Stratégie patrí aj posilnenie motivácie pre účasť na vzdelávaní zavedením tzv. individuálnych vzdelávacích účtov, čím sa znížia finančné bariéry, posilní informovanosť o ponuke kurzov záujemcu a tiež sa signalizuje záujem štátu posilniť individuálnu zodpovednosť za úroveň zručností jednotlivca. V dôsledku uvedeného sa očakáva zvýšenie záujmu o kurzy v neformálnom vzdelávaní a následne aj zvýšenie ponuky a diverzifikáciu jej foriem zo strany poskytovateľov.

Návrh zákona nie je predmetom vnútrokomunitárneho pripomienkového konania.